

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๒๖๖๘

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๒๓๔

ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า จังหวัดตั้งได้ขอหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณะโดยชั้น กรณี เทศบาลตำบลคลองเต็ง ได้รับอุทิศที่ดินจากประชาชน เพื่อให้เป็นทางสาธารณะโดยชั้น และสำนักงานที่ดินจังหวัดตั้งได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลคลองเต็ง ให้แจ้งผู้อุทิศที่ดินเป็นทางสาธารณะโดยชั้นไปดำเนินการยื่นคำร้องขอรังวัดแบ่งหัก เป็นที่สาธารณะโดยชั้น และชำระค่ามัดจำรังวัด ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับคำขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ จังหวัดตั้งจึงได้ขอหารือกรณีดังกล่าวว่า สามารถยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้หรือไม่ และเทศบาลตำบลคลองเต็งสามารถที่จะชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณะโดยชั้นได้หรือไม่ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวแล้ว

จังหวัดแพร่ จึงขอส่งเรื่องความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณา ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับอำเภอความร่วมมือ แจ้งเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่เพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายต่อพงษ์ ทับทิมโต)

ห้องถินจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

ที่ นท ๐๘๐๔.๖/๗๑๗๔

เลขที่รับไว้ในสำนักงานท้องถิ่น/สำนักงานเขตฯ	3953
วันที่	๑๘ ต.ค. ๒๕๖๕
ผู้รับ	ก.ก.
	ก.ก.

๔๕๗/๑๘๐๔.๖/๗๑๗๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กำแพง. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ นท ๐๘๐๔.๖/๙๗๗๐
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรังเกี่ยวกับ
การเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรัฐวัสดุแบ่งหักเป็นที่สาธารณะโดยใช้ชื่อ "ช่องส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น" ได้
พิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งขอสงวนไว้ให้จังหวัดนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ -

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร. โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๘๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฐราชนิย์ รุจิณัณณกุล
โทร. ๐๘๕-๘๗๗-๒๐๐๗

ที่ นก ๐๘๐๔/๑๕๑๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครรราชัมภี กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/๘๔๔๔ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

ตามที่ จังหวัดตรังแจ้งว่า ได้รับเรื่องหารือจากอำเภอเมืองตรัง กรณีเทศบาลตำบลคลองเต็ง ได้รับอุทิศที่ดินจากประชาชน จำนวน ๑๓ ราย เพื่อให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ และสำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลคลองเต็งให้แจ้งผู้อุทิศที่ดินเป็นทางสาธารณประโยชน์ในดำเนินการยื่นคำร้องขอรังวัดแบ่งที่ดินเป็นที่สาธารณะประโยชน์ และชำระค่ามัดจำรังวัด ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับค่าขอรังวัด การันต์รังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ จังหวัดตรังจึงได้ขอหารือกรณีดังกล่าวว่า สามารถยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้หรือไม่ และเทศบาลตำบลคลองเต็งสามารถที่จะชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งที่ดินเป็นที่สาธารณะประโยชน์ได้หรือไม่ อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ กำหนดว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนี้ รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือส่วนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินพิจารณาจากองค์ประกอบ ๒ ประการ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และ (๒) ต้องใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือส่วนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน การโอนหรืออุทิศที่ดินให้รัฐเพื่อเป็นที่สาธารณะประโยชน์ เมื่อแสดงเจตนาอุทิศให้แล้ว ที่ดินดังกล่าวก็ย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับผลประโยชน์ใช้ประโยชน์ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) โดยสมบูรณ์ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สภาพความเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนี้อาจสูญสิ้นไป เพราะการไม่ได้ใช้ และจะยกอายุความเขียนเป็นข้อต่อสู่กันและกันในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๖ มิได้ โดยเทียบเคียงคำพากษาฎีกาที่ ๑๑๒/๒๕๓๘ คำพากษาฎีกาที่ ๒๖๔/๒๕๕๕ และคำพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๕๙๙/๒๕๕๗ ดังนั้น การที่ประชาชนอุทิศที่ดินบางส่วนให้เทศบาลตำบลคลองเต็งเพื่อให้เป็นทางสาธารณประโยชน์นั้น ที่ดินดังกล่าวย่อมคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เทศบาลตำบลคลองเต็งจึงมีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า หากที่ดินดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว เทศบาลตำบลคลองเต็งจึงสามารถเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งที่ดินเป็นที่สาธารณะประโยชน์ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับผลประโยชน์ใช้ร่วมกันตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับผลประโยชน์ใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๔๙

/และมีข้อพิจารณา ...

และมีข้อพิจารณาต่อว่า กรณีผู้อุทิศทั้ง ๓ ราย จะสามารถขอยกเว้นค่ารังวัดที่ดินที่อุทิศได้หรือไม่ เนื่องจาก กรณีที่ดินที่อุทิศให้เทศบาลเป็นเพียงที่ดินบางส่วนซึ่งไม่มีขอบเขตที่ชัดเจนจำเป็นต้องรังวัดที่ดินดังกล่าว จึงเป็นกรณีความรับผิดชอบของเอกชนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับค้ำช้อรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหน้าสือสำนักงานเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑ ๑๑๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุง ระเบียบฯ รัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้รายภูมิอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการ ในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม กรณีขอยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้นั้น จะต้องทำความตกลงเพื่อขอยกเว้นระเบียบกับผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัดในฐานะผู้รักษาการตามระเบียบกรมที่ดินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความร่วมมือจังหวัดตรวจแจ้งผลการพิจารณาให้อำเภอเมืองครัง แจ้งเทศบาลตำบลคงเต็งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dia.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฏฐาริมาย รุจิณวัฒน์กุล
โทร. ๐๘๕-๘๗๗๗๒๐๐๗